

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ АГРОПРОМИСЛОВОГО РОЗВИТКУ ТА ЗАХИСТУ
ДОВКІЛЛЯ

СТАН ДОВКІЛЛЯ
В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ
ІНФОРМАЦІЙНО – АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

КВІТЕНЬ
2020

ВСТУП	3
1. СТАН АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ	3
2. РАДІАЦІЙНИЙ СТАН	12
3. СТАН ПОВЕРХНЕВИХ ВОД	13

ВСТУП

У даному інформаційно-аналітичному огляді наводиться узагальнена інформація стосовно забруднення атмосферного повітря Запорізької області, стану поверхневих вод суші та радіаційного стану за квітень 2020 року.

Аналіз стану атмосферного повітря здійснено на основі даних спостережень за вмістом забруднюючих речовин у м. Запоріжжя на 5 постах спостереження Запорізького обласного центру з гідрометеорології, та даних, отриманих від Державної установи «Запорізький обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України» (далі – ДУ «Запорізький ОЛЦ МОЗ України»).

Аналіз радіаційного забруднення повітря здійснено Запорізьким обласним центром з гідрометеорології на 7 пунктах спостереження області. Спостереження радіаційного стану 30-кілометрової зони атомної станції здійснює ВП «Запорізька атомна станція» ДП «НАЕК «Енергоатом».

Аналіз стану поверхневих вод виконано на основі даних спостережень за вмістом гідрохімічних показників, наданих басейновим управлінням водних ресурсів річок Приазов'я Державного агентства водних ресурсів України.

1. СТАН АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ

Запорізька область - є однією з навантажених областей за промисловим потенціалом, який обумовлений наявністю і концентрацією підприємств чорної і кольорової металургії, теплоенергетики, атомної енергетики, хімії, машинобудування. Регіон є провідним центром вітчизняного авіадвигунобудування, виробництва трансформаторів та іншої високотехнологічної продукції, яка є фірмовим запорізьким знаком, маркою світового класу якості та надійності.

Значна частина промислових підприємств розташована в центрі житлових забудов, що формує основне техногенне навантаження на навколишнє середовище населених пунктів.

Ситуацію загострює розташування основного промвузла з навітряної сторони стосовно житлових районів міста, що впливає на їх загазованість.

Основними забруднювачами атмосферного повітря в регіоні залишаються підприємства чорної та кольорової металургії, теплоенергетики, хімії, машинобудування, на які припадає майже 90 % викидів від загальної кількості забруднюючих речовин по області

Як свідчить динаміка викидів забруднюючих речовин по м. Запоріжжю та області, найбільший внесок в забруднення атмосферного повітря Запорізької області (60-70 %) вносять викиди забруднюючих речовин від стаціонарних джерел ПАТ «Запоріжсталь», ПрАТ «Дніпроспецсталь», ПрАТ «Український графіт», ПрАТ «Запоріжвогнетрив», ВП Запорізька ТЕС АТ «ДТЕК ДНПРОЕНЕРГО» та інші.

Систематичні спостереження за вмістом забруднюючих речовин в атмосферному повітрі м. Запоріжжя проводяться Запорізьким обласним центром з гідрометеорології.

Оцінка стану атмосферного повітря за квітень 2020 року у м. Запоріжжя здійснена за середньомісячними концентраціями у кратності перевищень середньодобових гранично - допустимих концентрацій (далі – ГДК) по пріоритетним забруднюючим речовинам. Пріоритетними забруднюючими речовинами вважаються ті речовини, які вносять найбільший вклад в забруднення атмосферного повітря міста і контролюються на стаціонарних постах спостережень за забрудненням атмосферного повітря.

Перелік пріоритетних забруднюючих речовин наведено у табл. 1, згідно з ГДК.

Таблиця 1. Значення ГДК забруднюючих речовин атмосферного повітря*

Забруднююча речовина	Гранично допустимі концентрації шкідливих речовин, (мг/м ³)	Максимально допустимі разові концентрації, (мг/м ³)	Середньомісячні концентрації у квітні 2020 року, кратність перевищення ГДК	Максимальні концентрації, перевищення максимально разових ГДК (% випадків)
Пил (зависли речовини)	0,15	0,50	-	-
Двооксид сірки	0,05	0,50	-	-
Оксид вуглецю	3,0	5,0	-	-
Двооксид азоту	0,04	0,2	2,0	-
Оксид азоту	0,06	0,40	-	-
Формальдегід	0,003	0,035	1,3	-
Фенол	0,003	0,01	2,1	7,7
Хлористий водень	0,20	0,20	-	-
Фтористий водень	0,005	0,02	-	-

*«Граничні допустимі концентрації (ГДК) та орієнтовно безпечні рівні впливу (ОБРВ) забруднюючих речовин в атмосферному повітрі населених міст», затверджені наказами Міністерства охорони здоров'я України від 14.01.2020 № 52.

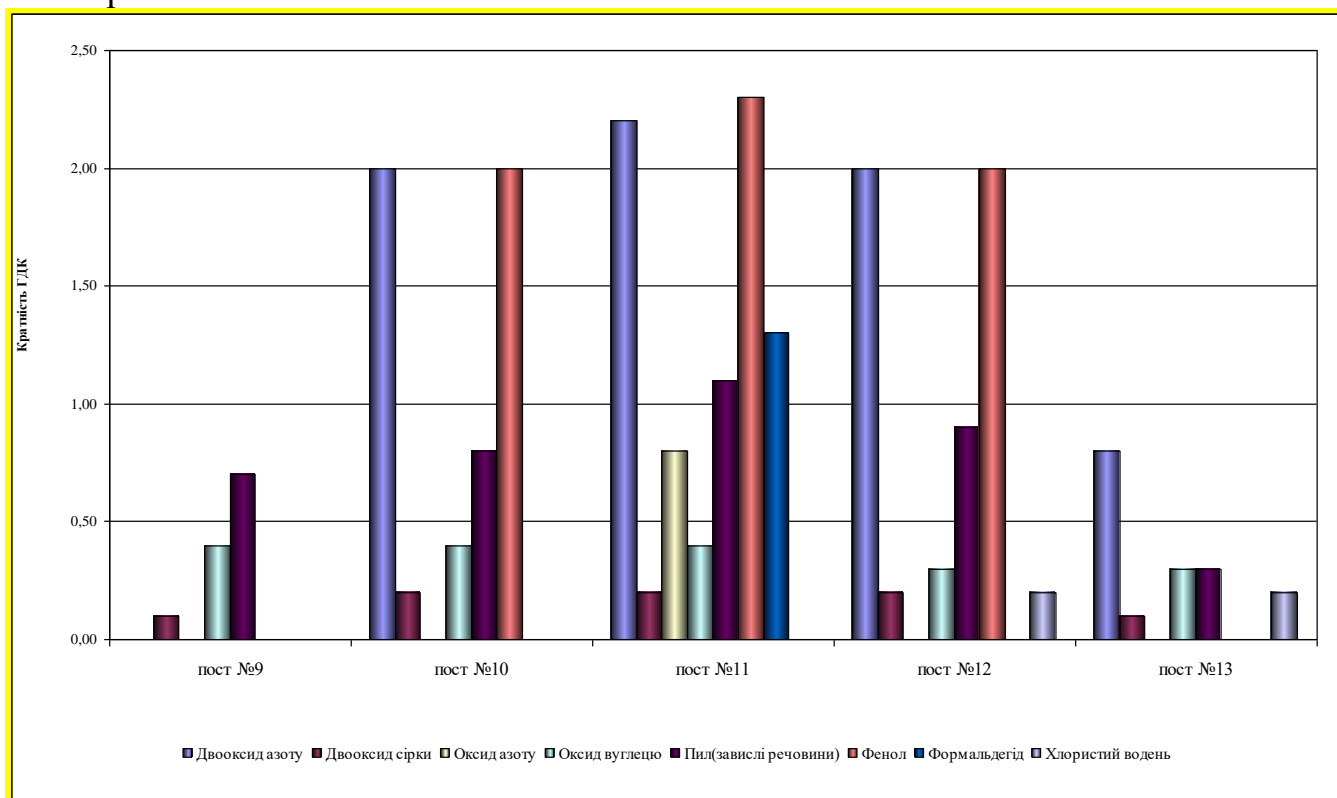
Перелік постів спостереження:

- пост № 9 – ринок соцміста, Дніпровський район;
- пост № 10 – міська лікарня № 10, Вознесенівський район;
- пост № 11 - вул. Миру, 1, Вознесенівський район;
- пост № 12 – вул. Шкільна, 24а, Олександрівський район;
- пост № 13 – провулок Черкаський, 19, Дніпровський район.

Середньомісячні концентрації шкідливих речовин у квітні 2020 року в цілому по місту перевищували ГДК по двооксиду азоту - у 2,0 рази, по фенолу – у 2,1 рази, по формальдегіду - у 1,3 рази.

Максимальні концентрації перевищували максимально - разові ГДК по фенолу у 7,7% випадків.

Мал. 1 Середньомісячна концентрація забруднюючих речовин по постах спостереження

Спостереження за вмістом пилу (завислих речовин) проводились на 5 постах. Середньомісячні концентрації перевищували ГДК у 1,1 рази на ПСЗ №11(вул. Миру, 1, Вознесенівський район). На інших постах перевищення ГДК не відмічалось.

Вміст двооксиду сірки визначався на 5 постах і не перевищував ГДК.

Спостереження за забрудненням двооксидом азоту проводилось на 5 постах.

Середньомісячні концентрації перевищували ГДК у 2,0 рази на ПСЗ №9 (ринок соцміста, Дніпровський район), у 2,0 рази на ПСЗ №10 (міськклікарня №10, Вознесенівський район), у 2,2 рази на ПСЗ №11 (вул. Миру, 1, Вознесенівський район), у 2,0 рази на ПСЗ №12 (вул. Шкільна, 24а, Олександрівський район) та не перевищували ГДК на ПСЗ №13 (провулок Черкаський,19, Ленінський район).

Спостереження за вмістом оксиду вуглецю проводилось на 5 постах. Середньомісячні концентрації не перевищували ГДК.

Спостереження за вмістом оксиду азоту проводилось на ПСЗ №11 (вул. Миру 1, Вознесенівський район). Вміст його не перевищував ГДК.

Забруднення повітря фенолом визначалось на 3 постах. Середньомісячні концентрації перевищували ГДК у 2,0 рази на ПСЗ №10 (міськклікарня №10, Вознесенівський р-н), у 2,3 рази на ПСЗ №11 (вул. Миру, 1, Вознесенівський район) та у 2,0 рази на ПСЗ №12 (вул. Шкільна, 24а, Олександрівський район).

Спостереження за вмістом хлористого водню проводились на 2 постах. Перевищення ГДК не відмічалось.

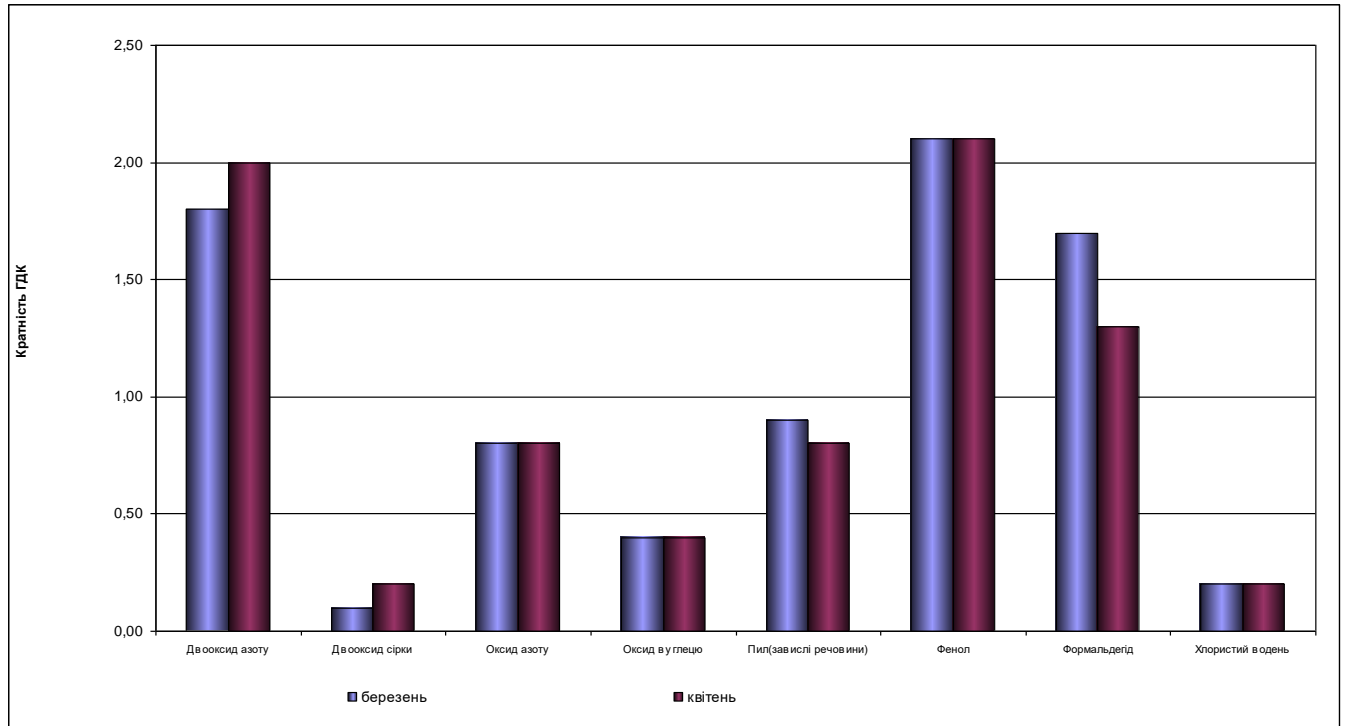
Вміст фтористого водню визначався на ПСЗ № 9 (ринок соцміста, Дніпровський район).

Середньомісячні концентрації не перевищували ГДК.

Спостереження за забрудненням повітря формальдегідом проводилось на ПСЗ № 11 (вул. Миру, 1 Вознесенівський район). Вміст його перевищував ГДК у 1,3 рази.

Порівняно з березнем 2020 року рівень забруднення повітря збільшився по двооксиду азоту та двооксиду сірки, а зменшився по пилу, формальдегіду та фтористому водню. По інших інгредієнтах суттєвих змін не відмічалось.

Мал. 2 Динаміка середньомісячних концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі м. Запоріжжя, за якими здійснюється спостереження

ДУ «Запорізький ОЛЦ МОЗ України» надає дані моніторингу якості атмосферного повітря у місцях проживання, на автомагістралях та в зоні впливу промислових підприємств.

За період з 27.03.2020 по 02.04.2020 під факелом викидів пром підприємств у житловій забудові м. Запоріжжя по фактам перевищень ГДК забруднюючих речовин, у тому числі мобільною лабораторією моніторингу довкілля (далі - МЛМД) усього проведено 575 досліджень (МЛМД проведено 575 досліджень) атмосферного повітря та гама фону, зареєстровано 29 перевищень ГДК. У тому числі за зверненнями громадян виконано 257 досліджень атмосферного повітря, зареєстровано 15 перевищень ГДК забруднюючих речовин в атмосферному повітрі.

Перевищення зареєстровано:

01.04.2020, 10:40 - 11:10 вул. Абразивна, 2:

- сірководень - 0,011 мг/м³, в 1,4 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,042 мг/м³, в 1,4 рази вище ГДК;
- фенол - 0,014 мг/м³, в 1,4 рази вище ГДК;

02.04.2020, 11:15 - 11:45 вул. Козака Бабури, 18:

- сірковуглець - 0,049 мг/м³, в 1,6 рази вище ГДК;

12:50 - 13:20 вул .О. Поради , 53:

- сірковуглець - 0,043 мг/м³, в 1,4 рази вище ГДК;

22:00 - 22:30 вул.Історична,7:

- сірководень - 0,033 мг/м³, в 4,1 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,075 мг/м³, в 2,5 рази вище ГДК;
- фенол - 0,013 мг/м³, в 1,3 рази вище ГДК;
- ксилол - 0,22 мг/м³, в 1,1 рази вище ГДК;

За період з 03.04.2020 по 09.04.2020 під факелом викидів промпідприємств у житловій забудові м. Запоріжжя по фактам перевищень гранично-допустимих концентрацій забруднюючих речовин, у тому числі МЛМД.

За вказаний період усього проведено 547 досліджень (МЛМД проведено 500 досліджень) атмосферного повітря та гама фону, зареєстровано 30 перевищень гранично-допустимих концентрацій. У тому числі за зверненнями громадян виконано 182 дослідження атмосферного повітря та гама фону, зареєстровано 7 перевищень гранично-допустимих концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі.

Перевищення зареєстровано:

03.04.2020, 10:22 - 10:52 вул. Харчова, 17:

- сірковуглець - 0,065 мг/м³, в 2,2 рази вище ГДК;

Заводський район, вул. Фундаментальна, 45:

- пил - 0,62 мг/м³, в 1,24 рази вище ГДК;
- фенол - 0,012 мг/м³, в 1,2 рази вище ГДК;
- сірководень - 0,009 мг/м³, в 1,13 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,047 мг/м³, в 1,6 рази вище ГДК;

04.04.2020, 10:40 - 11:10 вул. Кузнецова, 36 б:

- сірководень - 0,021 мг/м³, в 2,6 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,039 мг/м³, в 1,3 рази вище ГДК;

22:00- 22:30 вул. Сєдова, 1:

- сірководень - 0,0083 мг/м³, в 1,04 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,032 мг/м³, в 1,1 рази вище ГДК;

05.04.2020, 22:00 - 22:30 вул. Кам'яногірська, 14:

- сірководень - 0,022 мг/м³, в 2,8 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,046 мг/м³, в 1,5 рази вище ГДК;
- вуглецю оксид - 6,6 мг/м³, в 1,3 рази вище ГДК;

06.04.2020, 17:31 - 18:02 вул. Електрична, 247:

- сірководень - 0,018 мг/м³, в 2,3 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,057 мг/м³, в 1,9 рази вище ГДК;

22:11 - 22:41 вул. Кругова, 105:

- сірководень - 0,0083 мг/м³, в 1,04 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,056 мг/м³, в 1,9 рази вище ГДК;

Вознесенівський район, вул. Нахімова:

- пил - 0,6 мг/м³, в 1,2 рази вище ГДК;
- фенол - 0,012 мг/м³, в 1,2 рази вище ГДК;
- сірководень - 0,0089 мг/м³, в 1,1 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,047 мг/м³, в 1,6 рази вище ГДК;

07.04.2020, 01:00 - 01:30 пр. Соборний, 86:

- сірководень - 0,0083 мг/м³, в 1,04 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,038 мг/м³, в 1,2 рази вище ГДК;

Шевченківський район, вул. Сікорського, 76:

- пил - 0,6 мг/м³, в 1,2 рази вище ГДК;

08.04.2020, 16:05 – 16:35 вул. М. Корищенко, 32:

- сірководень - 0,0084 мг/м³, в 1,1 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,036 мг/м³, в 1,2 рази вище ГДК;

Заводський район, вул. Бетонна, 16:

- пил - 0,52 мг/м³, в 1,04 рази вище ГДК;
- фенол - 0,011 мг/м³, в 1,1 рази вище ГДК;
- сірководень - 0,0083 мг/м³, в 1,1 рази вище ГДК;

09.04.2020, 22:15 - 22:45 вул. Українська, 137:

- сірководень - 0,001 мг/м³, в 1,3 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,046 мг/м³, в 1,5 рази вище ГДК.

За період з 10.04.2020 по 16.04.2020 під факелом викидів промпідприємств у житловій забудові м. Запоріжжя по фактам перевищень гранично-допустимих концентрацій забруднюючих речовин, у тому числі МЛМД.

За вказаний період усього проведено 501 дослідження (МЛМД проведено 501 дослідження) атмосферного повітря та гама фону, зареєстровано 19 перевищень гранично-допустимих концентрацій. У тому числі за зверненнями громадян виконано 85 досліджень атмосферного повітря та гама фону, зареєстровано 2 перевищення гранично-допустимих концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі.

Перевищення зареєстровано:

10.04.2020, 10:14 - 10:44 вул. Полякова, 19:

- сірковуглець - 0,038 мг/м³, в 1,3 рази вище ГДК;

21:21 - 21:51 пр. Соборний, 152:

- сірководень - 0,014 мг/м³, в 1,8 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,054 мг/м³, в 1,8 рази вище ГДК;

22:34 - 22:54 вул. Незалежної України, 92:

- сірководень - 0,032 мг/м³, в 4 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,097 мг/м³, в 3,2 рази вище ГДК;

11.04.2020, 11:07 - 11:37 вул. Садівництва, 8:

- сірководень - 0,013 мг/м³, в 1,6 рази вище ГДК;
- сірководень - 0,045 мг/м³, в 1,5 рази вище ГДК;

21:00 – 21:30 вул. Портова, 96 :

- сірковуглець - 0,045 мг/м³, в 1,5 рази вище ГДК;

12.04.2020, 10:47 – 11:07 вул. Сонячна, 23:

- сірководень - 0,01 мг/м³, в 1,3 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,041 мг/м³, в 1,4 рази вище ГДК;

15:35 - 16:05 вул. Нахімова, 6:

- сірководень - 0,0082 мг/м³, в 1,03 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,038 мг/м³, в 1,3 рази вище ГДК;

13.04.2020, 11:20 - 11:50 вул. Історична, 49:

- сірководень - 0,0087 мг/м³, в 1,1 рази вище ГДК;

15.04.2020, 11:16 - 11:46 вул. Мокрянська, 97:

- сірководень - 0,011 мг/м³, в 1,4 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,052 мг/м³, в 1,7 рази вище ГДК;

16.04.2020, 14:55 - 15:25 вул. Краснова, 7а:

- сірководень - 0,0112 мг/м³, в 1,4 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,041 мг/м³, в 1,4 рази вище ГДК;

22:50 - 23:20 вул. Оптимістична, 14:

- сірководень - 0,013 мг/м³, в 1,6 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,042 мг/м³, в 1,4 рази вище ГДК.

За період з 17.04.2020 по 23.04.2020 під факелом викидів промпідприємств у житловій забудові м. Запоріжжя по фактам перевищень гранично-допустимих концентрацій забруднюючих речовин, у тому числі МЛМД.

За вказаний період усього проведено 589 досліджень (МЛМД проведено 570 досліджень) атмосферного повітря та гама фону, зареєстровано 36 перевищень гранично-допустимих концентрацій. У тому числі за зверненнями громадян виконано 15 досліджень атмосферного повітря та гама фону, перевищень гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі не зареєстровано.

Перевищення зареєстровано:

17.04.2020, 10:58 - 11:28 вул. Козака Бабури, 20:

- сірковуглець - 0,087 мг/м³, в 2,9 рази вище ГДК;

13:04 - 13:34 вул. Виноградна, 22:

- сірковуглець - 0,034 мг/м³, в 1,1 рази вище ГДК;

14:20 - 14:50 вул. Рекордна, 27:

- сірковуглець - 0,07 мг/м³, в 2,3 рази вище ГДК;

16:37 - 17:07 вул. Північнокільцева, 10:

- сірководень - 0,0085 мг/м³, в 1,1 рази вище ГДК;

22:00 - 22:30 вул. Українська, 133:

- сірководень - 0,024 мг/м³, в 3 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,052 мг/м³, в 1,7 рази вище ГДК;

Середньодобові концентрації пилу за добу **17.04.2020** у точці спостереження по вул. Рекордна, 27 становлять:

-дрібнодисперсного пилу РМ_{2,5} - 60 мкг/м³, максимальні значення в період 10:58 - 11:50 годин за адресою: м. Запоріжжя, вул. Козака Бабури, район будинків 18, 20, становили 146 мкг/м³, що перевищує рекомендовану ВООЗ середньодобову концентрацію 25 мкг/м³;

-дрібнодисперсного пилу РМ₁₀ - 75 мкг/м³, максимальні значення в період 10:58 - 11:50 годин за адресою: м. Запоріжжя, вул. Козака Бабури, район будинків 18, 20, становили 170 мкг/м³, що перевищує рекомендовану ВООЗ середньодобову концентрацію 50 мкг/м³.

18.04.2020, 10:36 - 11:06 вул. Жуковського, 70:

- сірковуглець - 0,083 мг/м³, в 2,8 рази вище ГДК;

Середньодобові концентрації пилу за добу **18.04.2020** у точці спостереження по вул. Рекордна, 27 становлять:

-дрібнодисперсного пилу $PM_{2,5}$ - 68 $\mu\text{кг}/\text{м}^3$, що перевищує рекомендовану ВООЗ середньодобову концентрацію 25 $\mu\text{кг}/\text{м}^3$;

-дрібнодисперсного пилу PM_{10} - 75 $\mu\text{кг}/\text{м}^3$, що перевищує рекомендовану ВООЗ середньодобову концентрацію 50 $\mu\text{кг}/\text{м}^3$.

19.04.2020, 10:25 - 10:55 вул. Історична, 69 :

- сірководень - 0,0085 $\text{мг}/\text{м}^3$, в 1,1 рази вище ГДК;

- сірковуглець - 0,045 $\text{мг}/\text{м}^3$, в 1,5 рази вище ГДК;

16:28 - 16:58, вул. Краснова, 7а:

- сірковуглець - 0,031 $\text{мг}/\text{м}^3$, в 1,03 рази вище ГДК;

22:40 - 23:10, вул. Незалежної України, 39:

- сірководень - 0,01 $\text{мг}/\text{м}^3$, в 1,3 рази вище ГДК;

- сірковуглець - 0,041 $\text{мг}/\text{м}^3$, в 1,4 рази вище ГДК;

20.04.2020, 12:15 - 12:45 вул. Шкілька, 18:

- сірководень - 0,0085 $\text{мг}/\text{м}^3$, в 1,1 рази вище ГДК;

- сірковуглець - 0,049 $\text{мг}/\text{м}^3$, в 1,6 рази вище ГДК;

15:00 - 15:30, вул. Перемоги, 117:

- сірковуглець - 0,040 $\text{мг}/\text{м}^3$, в 1,4 рази вище ГДК;

16:00 - 16:30, вул. Українська, 135:

- сірковуглець - 0,035 $\text{мг}/\text{м}^3$, в 1,1 рази вище ГДК;

Середньодобові концентрації пилу за добу **20.04.2020** у точці спостереження по вул. Рекордна, 27 становлять:

-дрібнодисперсного пилу $PM_{2,5}$ - 32 $\mu\text{кг}/\text{м}^3$, що перевищує рекомендовану ВООЗ середньодобову концентрацію 25 $\mu\text{кг}/\text{м}^3$;

21.04.2020, 12:35 - 13:05 вул. Вишнева, 53:

- сірководень - 0,0093 $\text{мг}/\text{м}^3$, в 1,2 рази вище ГДК;

- сірковуглець - 0,117 $\text{мг}/\text{м}^3$, в 3,9 рази вище ГДК;

21.04.2020, Олександрівський район, вул. Першотравнева, 17:

- пил - 0,52 $\text{мг}/\text{м}^3$, в 1,04 рази вище ГДК;

-фенол 0,011 $\text{мг}/\text{м}^3$, в 1,1 рази вище ГДК;

- сірководень - 0,0084 $\text{мг}/\text{м}^3$, в 1,05 рази вище ГДК;

22.04.2020, 13:10 - 13:40 вул. Вишнева, 50:

- сірководень - 0,0088 $\text{мг}/\text{м}^3$, в 1,1 рази вище ГДК;

- сірковуглець - 0,036 $\text{мг}/\text{м}^3$, в 1,2 рази вище ГДК;

22:12 - 22:42, вул. М. Коришенка, 21:

- фенол - 0,014 $\text{мг}/\text{м}^3$, в 1,4 рази вище ГДК;

23.04.2020, 11:05- 11:35 вул. І. Сикорського, 470:

- сірководень - 0,013 $\text{мг}/\text{м}^3$, в 1,6 рази вище ГДК;

- сірковуглець - 0,035 $\text{мг}/\text{м}^3$, в 1,2 рази вище ГДК;

18:13 - 18:43, вул. Шкільна, 56:

- сірководень - 0,0083 $\text{мг}/\text{м}^3$, в 1,04 рази вище ГДК;

22:57- 23:27, вул. Кустанайська, 4:

- сірководень - 0,012 $\text{мг}/\text{м}^3$, в 1,5 рази вище ГДК;

- сірковуглець - 0,054 $\text{мг}/\text{м}^3$, в 1,8 рази вище ГДК;

- фенол - 0,014 $\text{мг}/\text{м}^3$, в 1,4 рази вище ГДК;

23.04.2020 р. Дніпровський район, пр. Металургів, 6:

- пил - 0,52 мг/м³, в 1,04 рази вище ГДК;
- фенол - 0,0114 мг/м³, в 1,14 рази вище ГДК.

За період з 24.04.2020 по 29.04.2020 під факелом викидів промпідприємств у житловій забудові м. Запоріжжя по фактам перевищень гранично-допустимих концентрацій забруднюючих речовин, у тому числі МЛМД.

За вказаний період усього проведено 414 досліджень (МЛМД проведено 414 досліджень) атмосферного повітря та гама фону, зареєстровано 24 перевищення гранично-допустимих концентрацій.

Перевищення зареєстровано:

24.04.2020, 00:13 - 00:43 вул. Новгородська, 9:

- вуглецю оксид - 7,06 мг/м³, в 1,4 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,048 мг/м³, в 1,6 рази вище ГДК;

01:21 – 01:51 вул. Авраменка, 7:

- сірководень - 0,011 мг/м³, в 1,4 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,15 мг/м³, в 5 разів вище ГДК;
- фенол - 0,015 мг/м³, в 1,5 рази вище ГДК;
- толуол - 0,63 мг/м³, в 1,05 рази вище ГДК;
- ксилол - 0,37 мг/м³, в 1,85 рази вище ГДК;

12:26 - 12:56 вул. Фінальна, 40:

- сірководень - 0,0094 мг/м³, в 1,2 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,043 мг/м³, в 1,4 разів вище ГДК;
- фенол - 0,013 мг/м³, в 1,3 рази вище ГДК;

25.04.2020, 12:38 - 13:08 вул. Фінальна, 51:

- сірководень - 0,013 мг/м³, в 1,6 рази вище ГДК;
- сірковуглець — 0,038 мг/м³, в 1,3 разів вище ГДК;
- фенол - 0,018 мг/м³, в 1,8 рази вище ГДК;

26.04.2020, 11:30 - 12:00 вул. Історична, 86:

- сірководень - 0,012 мг/м³, в 1,5 рази вище ГДК;

27.04.2020, 10:25 - 10:55 вул. Чавунна, 44:

- сірководень - 0,011 мг/м³, в 1,4 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,040 мг/м³, в 1,3 рази вище ГДК;
- фенол - 0,012 мг/м³, в 1,2 рази вище ГДК;

15:55 - 16:25 вул. Вербова, 37:

- сірководень - 0,01 мг/м³, в 1,3 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,052 мг/м³, в 1,7 рази вище ГДК;

22:15 - 22:45 вул. Електрична, 7:

- сірковуглець - 0,043 мг/м³, в 1,4 рази вище ГДК;

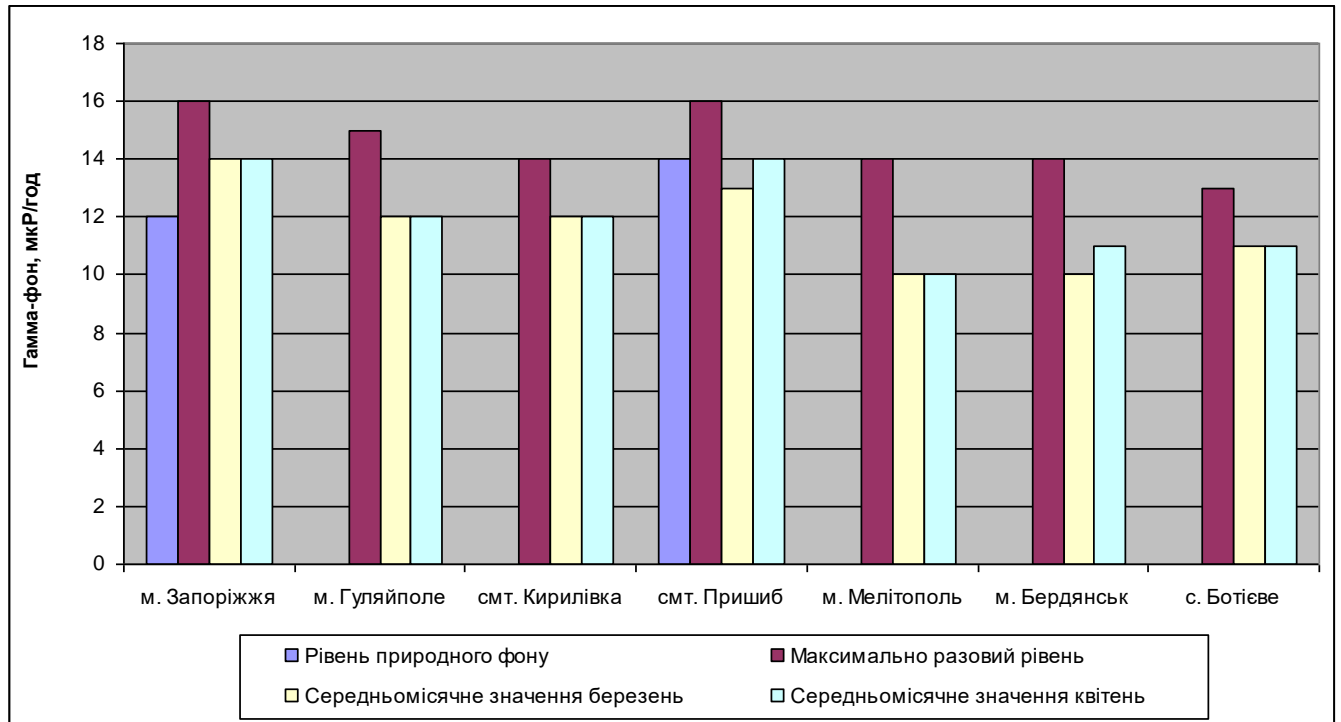
29.04.2020, 15:52 - 16:22 вул. Фінальна, 47а:

- сірководень - 0,025 мг/м³, в 3,1 рази вище ГДК;
- сірковуглець - 0,059 мг/м³, в 2 рази вище ГДК;
- фенол - 0,046 мг/м³, в 4,6 рази вище ГДК;
- толуол - 0,67 мг/м³, в 1,1 рази вище ГДК.

2. РАДІАЦІЙНИЙ СТАН

За даними Запорізького обласного центру з гідрометеорології потужність експозиційної дози гамма - випромінювання у квітні 2020 року по області становила 12 мкР/год. Максимальний разовий рівень гама - фону не перевищував контрольний рівень.

Мал. 3 Радіоактивне забруднення атмосферного повітря Запорізької області

За даними ВП «Запорізька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом» значення потужності дози гамма - випромінювання по вимірювальних каналах ІВС «Кільце» перебувають на рівні «фонових» значень, характерних для даного регіону. У квітні 2020 року значення газо - аерозольних викидів не перевищували встановлених ВП «Запорізька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом» адміністративно – технологічних, контрольних і допустимих рівнів.

Середньодобові значення потужності дози гамма - випромінювання по вимірювальним каналам ІВС «Кільце», мк Р/год

Пости контролю	Середні значення МЕД
Проммайданчик ВП «Запорізька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом»	9,3
30-кілометрова зона спостереження	7,9

3. СТАН ПОВЕРХНЕВИХ ВОД

Оцінку якості поверхневих вод області здійснено на основі аналізу інформації стосовно величин гідрохімічних показників у порівнянні з відповідними значеннями їх гранично - допустимих концентрацій (ГДК) та фоновими показниками.

Гідрохімічні показники поділені на наступні групи у відповідності до їх типу та/або кількісних характеристик:

1 група: завислі речовини, розчинений кисень, розчинені органічні речовини (за показниками БСК₅ та ХСК), водневий показник (рН) (мал. 4);

2 група: компоненти сольового складу (сума іонів, гідрокарбонатні іони, хлориди, сульфатні іони, іони магнію, кальцію, натрію), у зв'язку зі зміною програми моніторингу дослідження за даною групою не проводяться;

3 група: біогенні елементи (азот амонійний, азот нітратний, азот нітритний, фосфатні іони) (мал. 6);

4 група: нафтопродукти, СПАР, важкі метали (залізо загальне, мідь, цинк, хром загальний, свинець, нікель, кадмій), феноли (мал. 7).

Перші три групи характеризують загальні показники якісного складу поверхневих вод, а четверта група визначає техногенний вплив на поверхневі водні об'єкти.

У табл. 2 наведено нормативи (ГДК) гідрохімічних показників, за якими здійснюється оцінка.

Таблиця 2. Гранично допустимі величини (ГДК) гідрохімічних показників

№	Гідрохімічний показник	Для водних об'єктів рибогосподарського призначення ¹	Для водних об'єктів комунально- побутового використання ²	У внутрішніх морських водах та територіальному морі України ³
1	Завислі речовини, мг/дм ³	0,25 до фонових значень	0,75 до фонових значень	
2	Розчинений кисень, мг/дм ³	4,0	6,0	4,0
3	Водневий показник, од.рН	6,5-8,5	6,5-8,5	6,5-8,5
	БСК ₅ , мгО ₂ /дм ³	2,25	4,5	3,0
	ХСК, мг/дм ³	15,0	30,0	
4	Сума іонів, мг/дм ³	1000,0	1000,0	
5	Хлоридні іони, мг/дм ³	300,0	350,0	11900
6	Сульфатні іони, мг/дм ³	100,0	500,0	3500
7	Іони магнію, мг/дм ³	40,0	20,0	
8	Іони кальцію, мг/дм ³	180,0	----	
9	Іони натрію, мг/дм ³	120,0	200,0	
10	Азот амонійний, мг/дм ³	0,39	2,0	0,39
11	Азот нітратний, мг/дм ³	9,1	10,2	9,0
12	Азот нітритний, мг/дм ³	0,02	1,0	0,02
13	Фосфатні іони, мг/дм ³	3,02	3,5	
14	Мідь ²⁺ , мг/дм ³	+0,001 до фону, але не >0,01	1,0	
15	Цинк ²⁺ , мг/дм ³	0,01	1,0	
16	Марганець, мг/дм ³	0,01	0,1	
17	Хром ⁶⁺ , мг/дм ³	0,001	0,05	
18	Свинець, мг/дм ³	0,1	0,03	

19	Нікель ²⁺ , мг/дм ³	0,01	0,1	
20	Кадмій ²⁺ , мг/дм ³	0,005	0,001	
21	Залізо загальне, мг/дм ³	0,1	0,3	0,05
22	Нафтопродукти, мг/дм ³	0,05	0,3	0,05
23	СПАР, мг/дм ³	0,5	0,5	
24	Феноли, мг/дм ³	0,001	0,001	

¹Обобщенный перечень предельно допустимых концентраций (ПДК) и ориентировочно безопасных уровней (ОБУВ) вредных веществ для воды рыбохозяйственных водоемов. Москва, 1990 г.

²Санитарные правила и нормы охраны поверхностных вод от загрязнения СанПин № 4630-88. Министерство здравоохранения СССР, Москва, 1988 г.

³Правила охорони внутрішніх морських вод і територіального моря України від забруднення та засмічення. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 березня 2002 р. № 431.

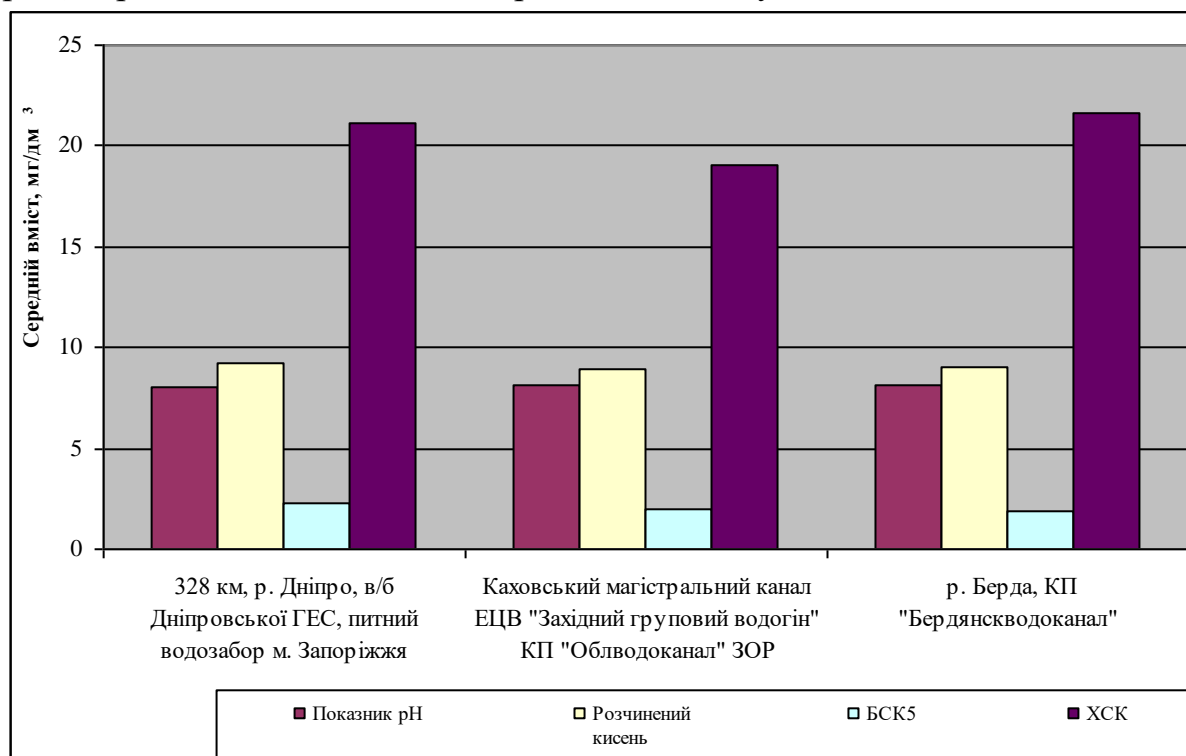
Щокварталу Запорізьким обласним центром з гідрометеорології надається інформація щодо середньої концентрації забруднюючих речовин в поверхневих водах суші (р. Мокра Московка, р. Молочна, Дніпровське водосховище).

Щомісячно Департамент агропромислового розвитку та захисту довкілля Запорізької облдержадміністрації отримує від басейнового управління водних ресурсів річок Приазов'я Державного агентства водних ресурсів України результати гідрохімічних аналізів моніторингу поверхневих вод (р. Дніпро, Каховський магістральний канал, р. Берда). Зведена інформація доводиться до громадськості шляхом розміщення на сайті Запорізької облдержадміністрації в розділі «Стан довкілля».

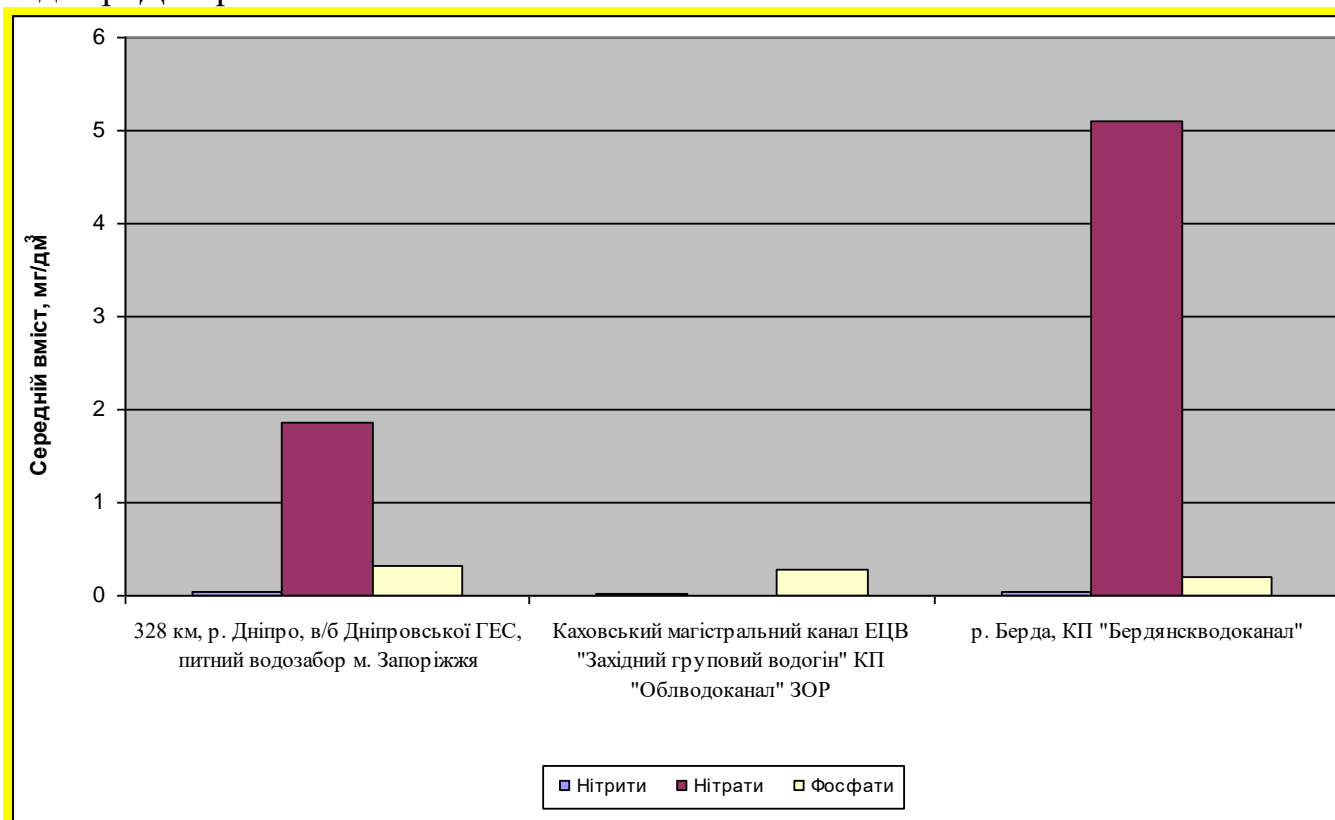
Ріка Дніпро, Каховське водосховище в межах міста Запоріжжя відносяться до категорії водних об'єктів господарсько – питного призначення, за межами міста – до II категорії рибогосподарського призначення.

За даними басейнового управління водних ресурсів річок Приазов'я концентрація важких металів у квітні 2020 року не перевищувала норм СанПин 4630-88 для господарсько - питного користування.

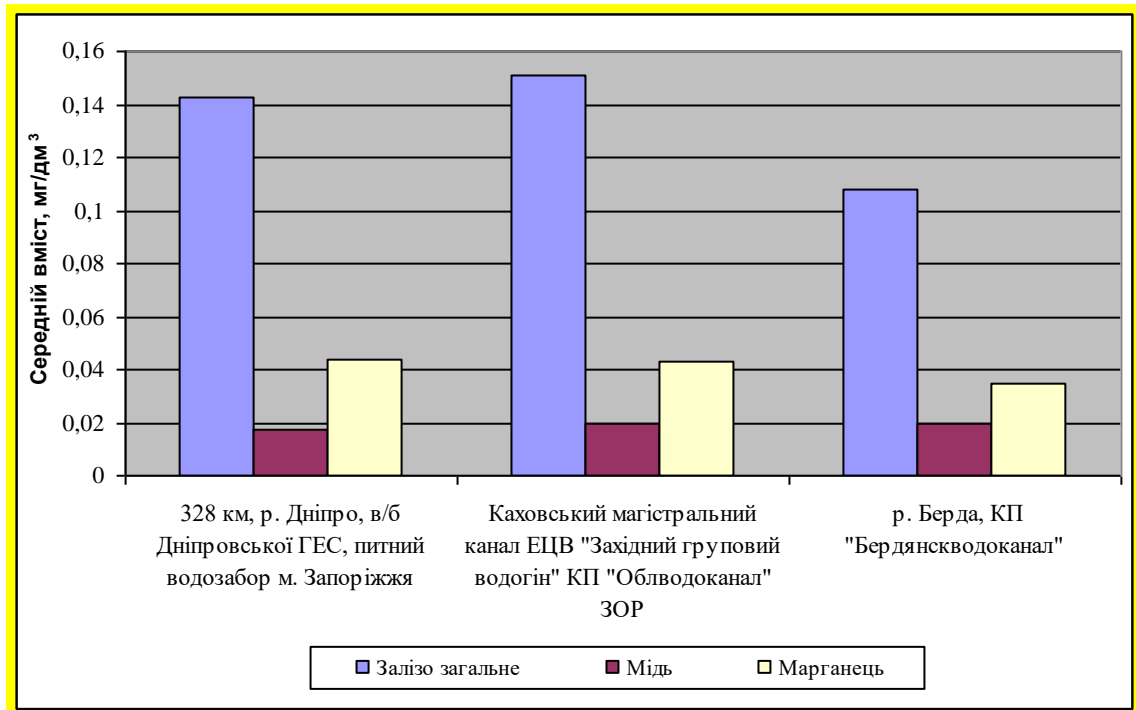
Мал. 4 Середній вміст гідрохімічних показників 1-ї групи у поверхневих водах р. Дніпро та Каховського магістрального каналу

Мал. 6 Середній вміст гідрохімічних показників 3-ї групи у поверхневих водах р. Дніпро

Мал. 7 Середній вміст гідрохімічних показників 4-ї групи у поверхневих водах р. Дніпро

Підготовлено

Відділ якості повітря, моніторингу та дозвільної діяльності
управління захисту довкілля
Департаменту агропромислового розвитку та захисту довкілля
Запорізької обласної державної адміністрації

Відповідальний за підготовку: головний спеціаліст Діана КУЛИЧЕНКО